

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron; za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.—

Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 11.

V Ptuj v nedeljo dne 26. aprila 1914.

XV. letnik.

Korošci na dan!

Proti kranjski hujškariji po Koroškem.

Sinčavas, 20. aprila 1914.

Danes je koroško ljudstvo obračunalo s kranjskimi hujškaci, ki hočejo tudi v tej prelepi deželi „jugoslovanske“ nemire vdomaćiti. Bil je v resnici pravi dan obračuna in vsak pošten poslušalec je šel lahko z veseljem domu v zavesti, da Koroška še ni izgubljena. Zborovanje je nedvomljivo dokazalo, da vsa tuja hujškarija protiaustrijskih kričalcev koroškemu ljudstvu ne more iz srca iztrgati krasne zvestobe do domovine... Bil je dan ljudskega obračuna in slovenski prijatelji Balkana bodo zamaženi in sleparili po svojih shodih in v svojih ničvrednih listih; kdor je bil na zborovanju navzoč, ta bo vedel, za kaj se gre!

Zborovanje je sklicala koroška „kmetska zveza“, ki je v resnici kmetska. In pozivu se je pokorila tako velikanska množica, da so celo nasprotniki začudeno gledali, od kje prihajajo ti vrli koroški možje. Prišlo je najmanj 2000 mož. In ne samo iz neposredne okolice Sinčavas ter Velikoveca, — ne, prišli so iz vseh oddaljenih in bližnjih krajev Koroške, žrtvovali so denar in čas, da pokažejo pred vsem svetom in v vsej javnosti, da se Koroška nikdar ne pusti podjarmiti od tujih, srbo-filskih in balkanskih agentov.

Klerikalni prvaški voditelji so zadnje dni kričali, da bodo prišli v bogve kako velikanski množicah, da razbijejo to napredno koroško zborovanje. Ali njih grožnje so ostale brezuspešne. Prišlo je le kakšnih 400—500 klerikalnih kmetov, ki pa so bili v splošnem mirni in so gotovo kot spreobrnjeni Tomaži domu šli. Saj ti klerikalni kmetje ne razumejo, da so le slepo orodje v rokah tujih hujškacov. S temi klerikalci prišlo pa je tudi nekaj politikujočih farjev, ki so hoteli s silo in s prepričkom zborovanje motiti. Hotelo so shod razbiti, da bi potem v svojih umazanih listih kričali: ljudstvo je razgnalo zborovanje. Ali — ti duhovniški politiki so se grozno zmotili. Komaj so pričeli hujškati, kričati in rogoviliti, ko je že v ljudstvu zavrelo; — in ti politični popi so sfrčali skozi vrata in okna, da je kar šumelo. Koroško ljudstvo spoštuje gotovo poštene, res katoliške duhovnike. Ali take ljudi, ki hočejo svojo duhovniško črno suknjo v politične namene zlorabljati, ne more verno a napredno koroško ljudstvo spoštovati. Najbolj se je med temi „duhovniki“ odlikoval župnik Poljanec od Sv. Danijela; ali tudi njemu ni pomagala vsa jezuitska modrost; zamaž se je hlinil patriotičnega, — koroške kmetske pesti so ga postavile hitro na sveži zrak... Vsled znanega nasilnega značaja klerikalcev napravila je

tudi oblast velikanske priprave. Zbrala je v Sinčavi okoli 50 orožnikov, ki so imeli težko službo. Zgodilo pa se ni ničesar; kajti koroški kmetje žnajo sami red napraviti, kadar jim hočejo srbo-filski kranjski hujškaci lastnozemljo zastrupiti.

Prav žalostno vlogo je igral na tem krasnem zborovanju tudi „slovenski“ poslanec Grafenauer. Vedel je, da na Koroškem ne sme tako govoriti, kakor v Ljubljani ali Zagrebu; zato se je delal nakrat patriotičnega in miroljubnega. Škoda Grafenauerja, da se je od svojih duhovniških gospodarjev že toliko jezuvitizma naučil. Pomagalo seveda tudi njemu ni. Kajti razni govorniki so z naravnost kričečimi slučajmi dokazali zahrbtnost in protidomovinstvo slovensko-srbskih hujškacov, tako da je moral Grafenauer obmolkniti. Sram ga je bilo, sram politike njegovih črnih gospodarjev...

Tako je končalo to zborovanje z velikanskim uspehom za pošteno koroško stvar. V prihodnji številki prinesli bomo govore posameznih govornikov.

Koroška Korošcem!

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 17

Politični pregled.

Cesar bolan. Naš ljubljani cesar Franc Jožef I. je že 14 dni sem bolan. Zadnja poročila sicer pravijo, da mu je zopet bolje, ali pri njegovi starosti je vsaka bolezen nevarna. Takoj ko so prišla prva poročila o cesarjevi boleznici v javnost, prešinila je globoka žalost vse avstrijske narode. V takem hipu se šele vidi, s kako globoko ljubeznijo visijo narodi na tem veličastnem vladarju. Dal Bog, da bi zopet popolnoma okreval in nas s svojim miroljubnim žeslom še dolgo osrečeval!

Vojska. Med Združenimi državami Severne Amerike in prezidentom Huerta v Mehiki izbruhnili je vojna. Zadnja poročila pravijo, da so se vršili že hudi boji, pri katerih je že mnogo oseb padlo. O vojni bomo prihodnjič obširneje poročali.

V Albaniji postale so vsled grških ustašev razmere jako napete. Albanski knez je zapovedal mobilizacijo. Prelivanja krvi torej še vedno ni konec.

Dopisi.

Maribor. („Slov. gosp.“ utelešen zvi-jač brez vse mere.) Ta je sedaj že v taki zadregi in stiski, da celo blodi o „romanju „Stajerca“ v Lurd.“ V svoji zmedenosti in norosti žveči, da „Stajerca“, „kletev in psovke“ v Lurd spremljajo! Kletev pa so: hudič, vrag, peklenšek in enake, a kje so pa tiste?! Fej, sramota in take, koje pa „Slov. gosp.“ za svoje čezpredrzne zvižaje v polni meri zasluži, pa niso nobene kletev. Ne samo „Stajerc“ po izreku „Slov. gosp.“, temveč vsak pošten človek in odkrit kristjan čuti stud in smrad nad kranjsko goljufiko, svetohliko in „svetnico“ Johanco, pristranski delavci pri „Slov. gosp.“ so njeno binavščino zagovarjali, zatorej zopet sramota za tako hudobijo. Dalej pravi „Slov. gosp.“, da ljubljanski „Dan“ in graški „Tagblatt“ sta za mariborski časopis „predaleč“ oddaljena, zato jih ne more prijeti?! Da ga le ni sram, takšno oslarijo po svetu razglaševati; se mu bodo ja vsi bralci smejali! Vsaj le strah in trepet mu ne dovolita še proti tistim zvižaje kovati in se še tembolj osramotiti in v nevarnost podati. Tudi proti koroški sleparki svetnici Mojci si ne upa kar besede ziniti. Konečno bledi „Slov. g.“ po eni strani, da je ravno protestant razglasitelj lurskih čudežev, a po drugi strani pa nasprotno pobija menda drugega protestanta, dr. Aignerja, kot „nasprotnika“ lurskih čudežev! Kedo je tedaj prismoda?! Pa „Sl. g.“ se trese kot mokra žival. Potem še čveka o trdi, neolikani, „spakedrani“ prestavi iz nemščine na slovensko, pa ravno v tem je žmetno in umetno, ako se po mogočnosti dobesedno resnično prestavi, kakor pa če se le površno kratko in enostavno napravi, a potem bi „nesramni zvižaj“ zopet besedičil, da ni prav in ni resnično; kritikovati je seveda lahko. — Dostavi se še, ravno kakor je po „Danu“ št. Jernejski kaplan Leopold Kolbengen l. 1908 kakor po naključbi Lurdu podobni kraj za „Novi Lurd“ na Dolenjskem najšel, ter ga s pomočjo menihov Kartuzijancev a čudedelno (?) soho (štatuo) povzdignil, da je mnogo denarja nanoslo itd., ravnotako skušajo nekateri duhovniki romarske cerkve ali vsaj kapele ustanoviti, da bi jim obilo donášalo. Tako pred leti pri sv. Jurju pri Križevcih na Hrvaškem. Dalej l. 1854 v spomladi, sedaj je ravno 60 let od časa, ko so ljudje hodili opazovat prikazen Matere Božje na nekej smreki na griču „Lošperk“ med Vitanjo in sv. Florijanom. Videli so baje nekaj bliščečega. Ko pa je prišla tja oblast z orožniki, se je ukazalo drevo podreti. Ljudstvo pa je sodilo, da tisti, kateri bi to storili, bo naenkrat mrtev, in lahko da ga vrag odnese. Pa orožniki se za to strašilo niso zmenili, ter so smreko podsekali in je podrli, na kar se je na vrhu smreke najšlo s

Sirolin „Roche“

olajša in odpravi prsne bolezni, kašelj, katar, influenco, astma.

Originalni zavoj à K 4— se dobi v vseh apotekah.